

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 2087
ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN DATA DE 20.06.2013
CURTEA COMPUSĂ DIN :
PREȘEDINTE : VERONICA NĂSTASIE
GREFIER : RAMONA BARBU

Pe rol este soluționarea acțiunii formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Ilie Constantin, având ca obiect „constatarea calității de lucrător al securității”.

La apelul nominal în ședință publică se prezintă reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic [redacted] cu delegație la dosar, fila 36, lipsă fiind pârâtul Ilie Constantin.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează instanței faptul că, prin serviciul registratură, s-au depus la dosarul cauzei, cu data de 14.06.2013, de către pârât, note scrise.

Reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic, arată că nu are cereri prealabile de formulat.

Nemaifiind cereri prealabile de formulat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul reclamantului pe fondul cauzei.

Reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic, solicită admiterea acțiunii, astfel cum a fost formulată, să se constate că există calitatea de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe pârât, având în vedere că sunt îndeplinite cele două condiții prevăzute de art. 2 lit. a) din OUG nr. 24/2008.

În această calitate, pârâtul a dispus supravegherea informativă a unei persoane semnalată că întreține cu persoane străine.

Consideră că s-a produs încălcarea dreptului la viață privată în momentul în care Securitatea, cu sprijinul pârâtului, a pătruns în intimitatea persoanelor urmărite fără acordul acestora și fără ca aceștia să afle că informații privitoare la intențiile, preocupările și viața lor de zi cu zi ajungeau să fie cunoscute, în amănunt de către o autoritate represivă a fostului regim. De asemenea, violarea acestui drept s-a produs prin toate măsurile la care pârâtul a recurs în activitatea sa de lucrător al fostei Securități.

Totodată, solicită respingerea excepției invocată de pârât privind nulitatea notei de constatare, întrucât aceasta nu este un act administrativ, astfel cum este definit de dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004, nu naște raporturi juridice.

CURTEA,

Deliberând asupra cererii de față, constată următoarele :

Prin **acțiunea** înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal la data de 26.03.2013, sub nr. 2344/2/2013, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S.) a chemat în judecată pe pârâtul Ilie Constantin, solicitând ca prin hotărârea ce se va pronunța să se constate calitatea acestuia de lucrător al Securității.

În motivarea acțiunii, a arătat că, prin cererea nr. P 10701/10/20.10.2010, adresată C.N.S.A.S. de către domnul [redacted] s-a solicitat verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului fond informativ nr. I 258913 (cotă C.N.S.A.S.).

În acest dosar, pârâtul a întocmit documente care se regăsesc la filele 6, 10, 13, 14. Ținând cont de prevederile art. 1 alin. 7 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirare a Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată este legală.

Așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/3029/11.12.2012, pârâtul a avut gradul de maior și funcția de șef al serviciului 3 din cadrul Inspectoratului Județean Teleorman anterior anului 1989.

Așa cum reiese din toate documentele evidențiate în Nota de Constatare și depuse la dosar, activitatea pârâtului, în calitate de angajat al fostei Securități, se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată:

~ dreptul la viață privată și la libera circulație.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe art. 1 alin. 7, art. 2 lit. a, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 27 alin. 1 și alin. 5 și art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S" adoptat prin Hotărârea Colegiului C.N.S.A.S. nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 194 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedirea acțiunii, reclamantul a depus: Nota de Constatare nr. DI/I/3029/11.12.2012, aprobată de către Colegiul C.N.S.A.S.; Cererea nr. P 10701/10/20.10.2010, adresată C.N.S.A.S. de către domnul [REDACTAT] Dosar nr. I 258913 (cotă C.N.S.A.S.), f. 1, 6, 7,10,11,13,14, 20-22, 25, 26,32, 60, 61.

La data de 24.04.2013, pârâtul Ilie Constantin a depus *întâmpinare*, solicitând, pe cale de excepție, constatarea nulității Notei de constatare nr. DI/I/3029/11.12.2012 întocmită de CNSAS, Direcția Investigații, întrucât nu este semnată de persoana care a întocmit-o și nu poartă ștampilă, lipsește dovada transmiterii acesteia către Direcția Juridică a CNSAS și către Colegiul CNSAS, iar de la data presupusului Aviz nr.1183/19.01.2013 și până la data ședinței Colegiului CNSAS au trecut 18 zile lucrătoare, deși art.35 alin.5 din Regulament prevede maximum 15 zile. Solicită în consecință respingerea ca inadmisibilă a acțiunii în constatare nr. RCG 462/13/25.03.2013 întocmită de CNSAS, conform art.4 din Legea nr.554/2004. Pe fond, a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Curtea constată că *excepția nulității* invocată de pârât prin *întâmpinare* nu privește cererea de chemare în judecată, nefiind o excepție procesuală propriu-zisă, ci o apărare de fond, ce urmează a fi analizată ca atare, o dată cu fondul pricinii.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea constată că prezenta acțiune este întemeiată pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare:

Dispozițiile art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 definesc noțiunea de lucrător al Securității ca fiind „orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv de ofițer acoperit, în perioada 1945 – 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului”.

Din cuprinsul acestei prevederi legale, rezultă că pentru a se putea reține calitatea invocată, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989.

În speța dată, această condiție este asigurată deoarece pârâtul a avut gradul de maior și funcția de șef al Serviciului 3 din cadrul Inspectoratului Județean Teleorman anterior anului 1989, astfel cum rezultă inclusiv din documentele semnate personal de acesta.

2. În calitatea menționată la punctul 1, persoana să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Și această condiție este evident asigurată în cauză, prin acțiunile expuse pe larg în Nota de constatare întocmită de reclamant și dovedite cu înscrisurile depuse la dosar.

Curtea nu poate reține ca întemeiate susținerile pârâtului din întâmpinare, referitoare la nulitatea acestei Note de constatare, câtă vreme la dosar se regăsește nota semnată și stampilată, în forma desecretizată, iar pârât nu s-a înscris în fals împotriva acesteia.

De asemenea, înaintarea notei către Colegiu rezultă din înscrisul de la fila 11 din dosar.

De altfel, art.4 din Legea nr.554/2004, invocat de pârât, nu este incident în cauză, întrucât nota de constatare nu este act administrativ în sensul art.2 din lege.

Nici afirmația privind nerespectarea termenului prevăzute de art.35 alin.5 din Regulament nu este întemeiată și, oricum nu este de natură să atragă sancțiunea nulității Notei de constatare, astfel cum susține pârâtul.

Revenind la cele ce rezultă din Nota de constatare întocmită de reclamant și dovedite cu înscrisurile atașate acesteia, Curtea constată că toate măsurile întreprinse de către pârât au încălcat flagrant drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare și la acea dată.

Acțiunile pârâtului au presupus grave imixțiuni în viața privată, încălcându-se concomitent dreptul fundamental la viață privată și la libera circulație.

Astfel, în calitate sa de ofițer de Securitate, pârâtul a dispus supravegherea informativă a unei persoane semnalată că întreține relații cu persoane străine. În acest context, pârâtul a dispus și aprobat o serie de măsuri precum:

- „investigații” despre obiectiv, urmărind obținerea unor date despre: „rudele apropiate, locul de muncă, dacă are rude în străinătate, dacă este vizitat la domiciliul părinților de cetățeni străini, cum este cunoscut în comună, dacă a mai fost în străinătate, alte date de interes operativ”, concluzii ale acestor „investigații” fiind reținute în documentul identificat la fila 6 din dosarul fond informativ nr. I 258913 (cotă C.N.S.A.S.);
- având în vedere faptul că persoana urmărită era detașată în Algeria, pârâtul a dispus retragerea avizului acesteia de a mai călători în străinătate, în interes de serviciu sau în particular;
- dirijarea rețelei informative;
- încadrarea informativă a familiei acestuia;
- „identificarea și verificarea persoanei din București prin intermediul căreia V.I. a făcut demersuri la Ambasada italiană în luna martie, pentru a pleca într-o vizită de 5 zile în Italia”.

Curtea constată, față de cele expuse, că prin aceste activități pârâtul a îngrădit drepturile și libertățile recunoscute de legislația în vigoare la acea dată, respectiv dreptul la viață privată și la libera circulație.

Nu pot fi reținute apărările pârâtului în sensul că a desfășurat activitățile respective în deplină conformitate cu legea și cu ordinele primite, întrucât rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, precum și consecințele hotărârilor judecătorești pronunțate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008 este arătată chiar în preambulul O.U.G. nr.24/2008, în care se arată că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale”.

Rezultă fără echivoc că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a

comportamentului persoanelor care în prezent, candidează pentru sau după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situația de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității.

În esență, sub aspectul care interesează în cauză, OUG nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, urmărește scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S., în temeiul art.12 alin.1 din ordonanță, a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art.3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

În acest context rolul instanței judecătorești investite cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător sau după caz, colaborator, al Securității, nu este acela de a stabili vinovații sau de a le aplica pedepse și de a le individualiza, instanța nerealizând o justiție retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996, cât și prin jurisprudența C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Așadar, fiind îndeplinite în cauză toate condițiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acțiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 raportat la art.2 lit.a din OUG 24/2008, și a constata calitatea pârâtului de lucrător al Securității în sensul legii.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII
HOTARASTE:**

Admite cererea formulată de **reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, sector 3, str. Matei Basarab, nr. 55-57, în contradictoriu cu **pârâtul ILIE CONSTANTIN**, născut la data de 28.09.1941, în Bogați, județul Argeș, fiul lui Dumitru și Elena, cu domiciliul în municipiul București, _____ sector 5.

Constată calitatea pârâtului Ilie Constantin de lucrător al Securității.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 20.06.2012.

PREȘEDINTE
Veronica Năstasie

Red. V.N. Tănăsescu, M.G.D. / 18/12/12

CONFORM CU ORIGINALUL

GREFIER
Ramona Barbu